(11)

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

CATARRHO.

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
CATARRHO;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti:

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JACOBUS CASSELS,

SCOTUS.

Ad diem 12. Sept. hora locoque solitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO,

APUD ALEX. SMELLIE.

1797.

GUALTERO GIBSON

DE MUIRSIDE

ARMIGERO,

SOCIET. CHIRURG. REG. EDIN.

SOCIO;

NECNON

THOMAE ANDERSON

CHIRURGIAM

AD LETHAM

FACIENTI,

SOCIET. CHIRURG. REG. EDIN.

SOCIO;

HANC DISPUTATIONEM

SUMMA OBSERVANTIA

D. D. CQUE

JACOBUS CASSELS.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

CATARRHO.

SPECIES.

§ I. *CATARRHI*, quem, ipſorum linguâ, LATINI diſtillationem appellant, ſpecies duae ſunt: quarum altera ex frigore oritur; altera, ex tabo peſtilente. Sed de illa tantùm diſputare, nobis in animo eſt.

II. Diſtillatio, quam frigus concitat, interdum febrem habet, et paucis diebus finitur;

tur; interdum invetcrafcit, per menfes, imò etiam per annos, producta. Longa diftillatio, quippe cùm aetate provectos, prae caeteris, afficiat, a medicis quibufdam *catarrhus fenilis* haud ineptè appellatur.

III. Brevis diftillatio et longa, licèt fpecie aliquantùm differant, at re tamen et naturâ conveniunt. Utrifque enim communis eft muci, fupra confuetudinem, fluxus ex naribus, faucibus, atque afperâ arteriâ, itemque hujus ramis quos in pulmones diffundit. Veruntamen, cùm longinquitate multùm differant, illa *catarrhus acutus*, haec *chronicus*, haud ineptè nominari poffunt.

IV. Utraque interdum (III.) diftillatio fuâ prorfùs formâ exiftit, et fuo tempore finitur; at multo tamen faepius brevis tranfit, pòft aliquantò, in longam.

SIGNA.

SIGNA.

V. Diſtillatio, ſicut alii morbi qui febrem habent, protinus a horroribus incipit, quos, pòſt paulò, calor excipit. Oculi ſimul, praeter conſuetudinem, illachrymantur, et mucus tenuis atque acris diſtillat de naribus.

VI. Pòſt aliquantò, dolet caput; labrum ſuperius, inflammatione captum, dolet, tumet, et plùs minùs exulceratur. Inflammatione itidem, ut indicant ſternutamentum frequens et vocis aſperitas, capiuntur nares et aſpera arteria. Interdum initio tuſſis ſicca eſt, tanquam ex faucium titillatione. Appetitus nonnunquam languidior eſt, quàm ex conſuetudine, nonnunquam acrior.

VII.

VII. Vesperascente die, corpus calescit. Aeger ex pectore dolet; et, inter somnum, jactat membra. Arteriarum ictus duri sunt, et plerumque celeres: astricta modò alvus, modò soluta: subrubra, neque rarò parca, urina.

VIII. "Distillat," ait CELSUS, scriptor elegans in primis, "aut humor de capite "interdum in nares, quod lene est; interdum in fauces, quod pejus est; interdum etiam in pulmonem, quod pessimum est. Si in nares distillaverit, tenuis per has pituita profluit, caput leniter dolet, gravitas in eo sentitur, frequentia sternutamenta sunt. Si in fauces, has exasperat, tussiculam movet. Si in pulmonem, praeter sternutamenta et tussim, est etiam capitis gravitas, lassitudo, sitis, aestus, biliosa urina *."

IX.

* Vid. AUREL. CORNEL. CELS. *De Medicina.* Edit. ALMELOVEEN. Lib. iv. Cap. 2.

IX. Haec (v.—VIII.) signa plerumque, haud longo pòst tempore, paulatim remittunt. Tussis rariùs movetur. Quod extussiatur, id crassius multo est, et modò albidum, modò subcoeruleum. Quin et, multo faciliùs ejicitur; et tandem haud difficiliùs, quàm ex consuetudine.

X. Aliàs autem distillatio non sic (IX.) brevi et optatò ad sanitatem pervenit; sed in longam transit, sanatu difficilem, et quae haud raro morte solâ finitur. Quandò sic transitur, pituita, quae distillat de aspera arteria, nihilo parcior fit; et, etiamsi interdum haud aegrè extussiatur, tamen noctu, prae tenacitate quam inter somnum acquirit, ejici nequit, nisi tussi vehemente, qua vires haud raro multùm dissipantur. Tandem aeger, prae spirandi difficultate, nequit noctu obdormiscere, et etiam interdiu frequente tussi vehementer concutitur.

XI. Diſtillationis inveteratione aeger neque cibos, ut ſolebat ſanus, neque potus, appetit. Vertigine ſimul capitiſque dolore afficitur, neque recreantem poteſt capere ſomnum. Arteriae imbecilliter, et non aequis intervallis, moventur. Tandem ſic fugiunt vires, ut aeger prorſùs nequeat expectorare, atque pituitâ, quae in pulmones diſtillaverit eoſdemque oppleat, extinguatur.

XII. Longa ſeu inveterata diſtillatio tardè finitur, per complures aliquando annos producta. Interea, aeſtate ferme remittit, at, appetente hieme, exaſperatur. Verùm uſque eò plerumque negligitur ab aegro, dum gravis non eſt. Levibus autem cauſis gravior redditur, atque, diſſipatis corporis viribus, aegros, maximè aetate provectos, ſeriùs ociùs abſumit.

XIII.

XIII. In ANGLIA, dum HENRICUS octavus regnum tenebat, diſtillatio primùm, ut a THOMA ELYOTO, equite, viro claro, ut eâ aetate erat, accipimus, frequens eſſe coepit. "At this preſent time," ut ait, "in this realm of ENGLAND, there is not "any one more annoyance to the health "of man's body, than diſtillation from "the head, called *rheums*." Cauſae, ex quibus diſtillationes tunc, quàm quadraginta antè annos, inter ANGLOS frequentiùs oriebantur, erant, ut putabat, "banquettings after ſupper, and drinking "much, eſpecially wine, a little after ſleep, "and alſo covering up the head hot *."

DEFI-

* Vid. AIKIN. *Biographical Memoirs of Medicine.*

DEFINITIO.

XIV. *Catarrhum* claſſe *PYREXIARUM*, *PROFLUVIORUM* ordine, diſpoſuit CULLENUS, et accuratè definivit his verbis: "*pyrexia* ſaepe *contagioſa*; muci, ex glan-"dulis membranae narium, faucium, vel "*bronchiorum*, excretio aucta; vel ſaltem "hujus excretionis molimina."

XV. Hac definitione, quae praecipua ſigna circumſcriptè complectitur, diſtillatio aliis morbis ſatìs dignoſcitur.

XVI. Quidam auctores hunc morbum fuſè proſecuti ſunt, imprimis SCHNEIDERUS; et haud pauci eo comprehendunt omnes, qualeſcunque ſint, diſtillationes.

Praecipua

Praecipua harum discrimina includuntur his versibus:

"*Si fluit ad pectus, dicitur* rheuma, catarrhus;
"*Ad fauces,* bronchus; *ad nares, esto* coryza."

B DIAG-

DIAGNOSIS.

XVII. Diſtillationis naſcentis quaedam communia ſunt cum *pertuſſi* incipiente, *rubeola*, et diſtillatione peſtifera quae vulgò *influenza* appellatur: inveteratae, cum phthiſi pulmonum; in quam profectò, praecipuè autem in iis in quorum corporibus latet ſcrofula, malis haud rarò avibus tranſit.

XVIII. Ab incipiente *pertuſſi* diſtillationem certò diſtinguere non poſſumus: ſed ab inveterata, certò ac facilè. Inveteratae enim *pertuſſis*, at non item diſtillationis, propria ſunt "tuſſis *convulſiva*, "ſtrangulans, et *inſpiratio* ſonora, iterata."

XIX. Diſtillatio a frigore, et diſtillatio peſtifera, ſatis inter ſe diſtinguuntur cauſis,

ſis, ex quibus oriuntur. Namque haec, contrà atque illa, peſtilente oritur tabo, atque longè per populos lateque graſſatur. Annis milleſimo ſeptingenteſimo trigeſimo ſecundo et tertio, totam paulatim EUROPAM, et AMERICAE partem, pervagata eſt; et totam rursùs BRITANNIAM, anno milleſimo ſeptingenteſimo octogeſimo quinto.

XX. Inter *rubeolam* et diſtillationem hoc intereſt, quòd illâ oculi inflammatione capiuntur, et totum corpus lenticulis exaſperatur.

XXI. Phthiſis incipientis et diſtillationis tanta profectò, per omnia, ſimilitudo eſt, ut, utra adſit, medici cognoſcere vix poſſint. Nam initio phthiſici tuſſiculâ ſiccâ et obſcurâ afficiuntur, quam ipſi plerumque neglectam habent, et frigore moveri credunt.

XXII. Erit autem, quamobrem hujusmodi (XXI.) tussiculam nascente phthisi moveri vereamur, si aegro sit non ea modò corporis proprietas, quae scrofulam delitescere prodat, sed etiam collum longum, pectus malè formatum, humeri gibbi, et temperamentum sanguineum.

XXIII. In phthisi, porrò, major vis febris est: spiritus, potissimùm mane, difficilis fit: pectus dolet: pus tandem excreatur; et supervenit *hectica*, signum sanè phthisis haudquaquam ambiguum.

XXIV. *Hectica* bis, singulis diebus, repetit, meridie scilicet et vespere. Vespertina accessio octavâ propè horâ accedit, et ad mediam usque ingravescit noctem, ubi paulatim remittit. Accessus meridianus gravior, ut quidam putant, redditur, si, eo appropinquante, qui prandium assumpserint.

At,

At, accessum esse febris naturae potiùs attribuendum, quàm prandio adhibito, CULLENO placet, cui, hac de re, plerique nunc assentiuntur.

XXV. Inter utrasque (XXIV.) accessiones, tussicula molesta est, inexplebilis ferè sitis, et lingua sordida. In oculis quae rubra esse debent, albescunt. Noctu insudat corpus, maximè caput et collum.

XXVI. His (XXII.—XXV.) cognitis et animadversis, non erit, quare de morbo medici diutiùs dubitent. Sed, cùm haud raro, pus sit, an mucus, id, quod extussitur, dubium sit, hìc loci, quoniam res offert, haud a re nostra erit, paucis obiter differere, quibus inter se notis haec a DARVINO distinguantur.

XXVII. 1. Cùm pus tum mucus, ut periculo

culo compertus eſt hic auctor, at illud multo aegriùs, *acido ſulphurico* ſolvitur.

2. Aquâ utrique (XXVII. 1.) ſoluto ſuperміſſâ, pus pariter et mucus ab acido repudiantur: ſed pus, vaſe quieſcente, in imum defertur, vaſe agitato, liquorem aequaliter totum turbidum facit; dum, contrà, mucus quieſcenti liquori ſupernatat, commoto innatat in flocculos diſcerptus.

3. In acido *ſulphurico* aquâ diluto, necnon in ipſa aqua, et ſale marino ſoluto, pus ſic colliqueſcit, ut unitas fiat; non item mucus.

4. Acido *nitroſo* pus et mucus juxtà ſolvuntur: ſed, aquâ affuſâ, pus praeceps datur, et liquor ſuperjacens perlucidus fit et viridis; dum liquor, quo mucus ſolvitur, turpiculus colore fit, et luci impervius.

5.

5. *Aqua lixivia cauſtica* mucum, at nonnunquam aegrè, liquat, et plerumque itidem pus: ſed, aquâ ſimplice adjectâ, pus ab aqua cauſtica repudiatur, et in imum defertur; mucus non item.

6. *Aqua lixivia cauſtica*, etiam cùm pus non diſſolvit, a muco tamen diſtinguit; quippe quia obſtat, quò minùs in aqua ſimplice uniter colliqueſcat.

7. *Hydrargyrus muriatus mitis* mucum, at non pus item, cogit *.

CAUSAE

* Vid. Darvin. *On the criterion between purulent and mucaginous matter.*

CAUSAE REMOTAE.

XXVIII. 1. Causa remota, ex qua oritur distillatio, plerumque admotum summo corpori frigus est. Sic admotum frigus, si modò halitum cutis supprimat, committit, ut, quod cute, ex consuetudine, exhaletur, id in mucosam partium, quas distillatio afficit, membranam derivetur; et sic hunc, forsan, morbum gignit.

2. Namque, cùm humores corporis quotidie pulmonum pariter et summae cutis exhalatione partim dissipentur; probabile est, has exhalationes communitate muneris fungi, et, qua ratione ea summae cutis minuitur, eâdem augeri eam pulmonum.

3. Hoc (XXVIII. 2.) concesso, possumus animo

animo comprehendere, qua ratione cutis halitus, frigore ſuppreſſus vel magnopere minutus, efficiat, ut humores a ſummo corpore in pulmones repellantur, et repulſi diſtillationem concitent.

XXIX. Utrùm, exhalatione cutis ſuppreſsâ, diſtillatio oriatur ex ſolo humorum a ſummo corpore in pulmones repulſu; an partim etiam ex materia, quam excernere cutis ſolet, in mucoſas pulmonum, aſperae arteriae, et narium glandulas derivatâ eaſque irritante, nondum ſatìs conſtat. Ex utriſque ſimul oriri, veriſimile putet CULLENUS *.

XXX. Frigus tunc plurimùm, ad diſtillationem concitandam, valet, cùm, unà cum humore, calefacto utcunque corpori ejuſve parti ſubitò admovetur. Hinc fit, ut

* Vid. CULLEN. *First Lines*, M, LX.

aura frigida et humida, calefacto corpori ejusve parti aspirans, distillationem saepe concitet. Rarissimè tamen, ex frigefacto sic toto corpore ejusve parte, aliquis statim detrimentum capit. Plerumque non, ante secundum tertiumve pòst diem, quàm sic frigori objectus est, malè se habere incipit, et in memoriam causam revocare, ad quam prima morbi, quo implicatur, accessio referenda est.

XXXI. Quanquam autem ex calido subitò frigescere, vel etiam ex frigido subitò calescere, saepe distillationem concitat; tamen apparet, certos intra fines, neque hos quidem angustos, animalia, quae secundâ valetudine fruuntur, ex transitu a calidiore temperie in frigidiorem nullum omnino detrimentum capere. Et, profectò, nobis vero haud absimile videtur, quemlibet hominum subitò in frigidiorem temperiem

transire

tranſire incolumem poſſe a calidiore, quae, contrariâ tranſitione, ad inflammationem concitandam ſatìs valeret.

XXXII. Mirum, ait LINNÆUS, ferme ſupra quàm credibile, eſt, ardentem LAPPONICUM ſibi nivem impunè infricare, vel etiam nive ſe volutare, imò aquam nivatam bibere. Singulis, porrò, ferè diebus, equos ſudore manantes videmus aquâ frigidâ perfundi ſine detrimento. Quinetiam, equos, qui noctu ſtabulari aſſueverunt, ex tecto, pro una duntaxat hiemis nocte, emitti conſpicamur, neque eo tamen magis tuſſi aut diſtillatione affici.

XXXIII. Sed, in tranſitu, hanc (XXXI. et XXXII.) rem ſatìs, pro magnitudine, fuſè agitare non poſſumus; non ſolùm quia nos ab incepto longiùs traheret, ſed etiam quia res verae, quot experimentum approbaverit,

baverit, ad ſatìs illuſtrandam non valent. Digniſſima autem eſt, quae futuris in homines et viliores animantes experimentis illuſtretur et augeatur.

XXXIV. Qui periculis *chymicis* faciendis verſantur, ii haud raró diſtillatione afficiuntur ex manibus, in frigidam receptaculi aquam diu immerſis, dum officina vehementiùs ardet. *Chymici* tamen hunc morbum vitare poſſunt, ſi modò, aquâ calidâ infuſâ, frigidam receptaculi calefaciant. Ratio, qua manus in aquam frigidam immerſae, dum vehementiùs calet caeterum corpus, diſtillationem concitant, eadem videtur, quam ſuprà (XXVIII.—XXX.) memoravimus.

CAUSA

CAUSA PROXIMA.

XXXV. Ex indiciis diſtillationis et cauſis remotis perſpicuum eſt, ut plerique nunc putant, cauſam proximam eſſe majorem, quàm ex conſuetudine, humorum fluxum in membranam, quae internis naribus, faucibus, animaeque canali obducitur, quamque medici *mucoſam* appellant; dum ſimul hae partes levi inflammatione capiuntur.

XXXVI. Ob has (xxxv.) cauſas, mucus narium non ſolùm copioſior eſt, quàm ex conſuetudine, ſed etiam acrior. SIMPSON primus omnium, quantùm ſcimus, hanc rem luculenter, et accommodatè ad verum, expoſuit; atque opinionem eorum evertit, qui diſtillationem juxtà ac omnes hominum morbos ex quodam humorum, qui propri-

is

is etiamnum vaſis continentur, vitio explicare aggrediuntur.

XXXVII. Frigus, ut huic auctori placet, aliiſque qui eum ſequuntur, ſanguine a ſummo corpore averſo, et levi partium, in quibus conſiſtit diſtillatio, inflammatione concitatâ, efficit, ut ex his partibus mucus ſolito uberiùs ſecernatur, et ideo, ſupra conſuetudinem, tenuis ſit et acris. Poſtea verò quàm, ſive naturâ renitente, ſive ſuccurrente medicinâ, ſanguis in corpus aequaliter totum denuo diſtributus ſit, et halitus ſummae cutis elicitus; partium earundem inflammatio conquieſcit, acrior hebeſcit ſenſus, atque, quod illinc excernitur, id parcius, ut antea, eſt et mitius.

PRO-

PROPHYLAXIS.

XXXVIII. Oportet eum, qui diſtillationem vult arcere, cauſas, quae huic occaſionem praebent, vitare; veſtitu calido providere, ne ex frigore detrimentum capiat; atque nec calidis conclavibus nec tepidis potionibus, quippe quae corpus aptum reddant quod facilè irritetur, ſibi indulgere.

XXXIX. Quinetiam, ne diſtillationi opportuni ſint, homines debent ſe, omni tempeſtate, ſub dio quotidie exercitare. Nam, a primis temporibus, quibus res hominum geſtae memoriae aut literis proditae ſunt, mos fuit hominibus imbecillis, corpora firmare frigoribus ſe perſeveranter objectando. Et, profectò, omnibus conſtat, eos, qui maximâ curâ provident, ne ex frigore

quid

quid mali accipiant, aptiſſimos eſſe, qui morbis hinc orientibus corripiantur; dum ii, qui, ſecuri pro ſalute, frigoribus viciſſimque caloribus ſe temerè objiciunt, hujuſmodi morbis rariùs implicantur.

XL. Satius, ut quidam putant, incolis noſtrae inſulae eſſet, ſi frigoris tanta vis eſſet tamque diuturna, ut iis imponeret neceſſitudinem calidis veſtimentis praecavendi, ne eo malè afficerentur. Lintea, ſicut plerique noſtratum ſolent, cutem proximè habere, plùs utique obeſt ſaluti, quàm ſenſui jucundum eſt. Nam nulla ferme cutis tam tenera eſt, quin brevi laneis aſſueſcat; neque, profectò, ab his plùs obſtatur, quàm a linteis, quò homines munditiarum minùs curioſi ſint.

XLI. Cùm optimè providetur tum facillimè, ne ex varietate coeli et tempeſtatis mor-

mortales detrimentum capiant, uſu veſtimentorum, per quae calor ex corpore tardiùs emanat. Lanea, ob hanc proprietatem, et etiam quòd humida ſenſui minùs, quàm lintea, injucunda ſunt, vel linteo induſio, vel, quod adhuc melius eſt, ipſi cuti proxima habere, BRITANNOS, et quotquot coelum mutabile incolunt, omni tempeſtate oportet. Quos ne unum quidem induſium laneum ſatìs contra frigus muniat, ii ſe hieme, vere, et primâ etiam aeſtate, duobus veſtiant.

XLII. Porrò, ne ex frigore diſtillationem aliudve quodvis malum capiamus, utiliſſimum erit, in frigidarium quotidie deſcendere, vel aquâ frigidâ affuſâ perfundi. Denique, eodem conſilio, animum honeſtis jucundiſque negotiis occupare oportet *.

* Vid. GREGOR. *Elements of the Practice of Physic.*

PROGNOSIS.

XLIII. Diſtillatio plerumque neque vehemens morbus eſt, neque longus, neque periculoſus; ſed qui, paucos poſt dies, ſine medicamentis ad ſanitatem pervenit. Optatum hujuſmodi deceſſum portendunt appetitus rediens; febris et inflammationis ſigna ferè nulla; ſpiritus naturalis; mucus, qui extuſſitur, tenax et copioſus.

XLIV. Verùm non tamen omnibus, ſic tutò a diſtillatione evadere, permittitur. Qui enim pulmonibus imbecilles ſint; qui naturâ phthiſici; poſtremò, quibus pectus malè conformatum: his omnibus periculoſa, praecipuè ab anno duodevigeſimo uſque ad annum quintum et trigeſimum, omnis diſtillatio eſt.

XLV. 1. Signa futuri periculi ex diſtillatione, ſunt appetitus languidus, febris acuta, dolor pectoris, ſputum parcum et tenue. Diſtillatio enim, quae his ſignis manifeſtatur, haud rarò in pulmonum inflammationem tranſit.

2. Aliquando etiam, in illiuſmodi (XLIV.) hominibus, unà cum diſtillatione adeſt leviuſcula *ſynanche tonſillaris;* quae, diſtillatione frigore exaſperatâ, ingraveſcit, atque, prae tuſſi quam movet, haud leve affert periculum.

XLVI. Nonnunquam diſtillatio ſubitò, et, de improviſo, finitur; ſero, uti videtur, in ramos canalis animae, qui ſeſe in pulmones diſtribuunt, effuſo. Aliàs, prae plenitudine, quam facit, arteriarum, per quas in pulmones ſanguis diffunditur, accidit ſputum

ſanguinis,

fanguinis, quod ferme nunquam fine periculo eft.

XLVII. Denique, in phthificorum pulmonibus, diftillatio vel tuberculis occafionem dare poteft, vel committere, ut tubercula, quae jam infint, inflammationem capiant, et inflammationi phthifis superveniat *.

CURATIO.

* Vid. CULLEN. *First Lines.*

CURATIO.

XLVIII. Diximus de caeteris rei noſtrae partibus: nunc tranſeundum eſt ad curationem; quam, quippe cùm utiliſſima omnium ſit, fuſiùs perſequi nobis in animo eſt.

XLIX. Quò diſtillationem ad ſanitatem perducamus, utile erit, primùm inflammationem et febrem diſcutere; dein, ſanguinem ex membrana narium, faucium, atque aſperae arteriae ejuſque ramorum, derivare, et cutis halitum elicere; poſtremò, providere, ut hae partes acri muco minùs irritentur.

CON-

CONSILIUM PRIMUM.

L. Inflammatio et febris, ſi leves ſint, diſcuti poſſunt frigus vitando; a carnibus et liquoribus fermentatis, per paucos dies, abſtinendo; et haud ſcio annon etiam lectum interim tenendo: ſimulque multo uſu liquorum, qui ſuâpte naturâ admiſtiſve acidis refrigerant, et diluunt, et corpus minùs aptum, quod irritetur, reddunt; aqua, velut, decocta vel ex amylo, vel hordeo, vel pomis, vel ſeminibus lini, vel aqua ex toſto pane, quam jucundè acidam ſuccus citreorum vel *tamarindorum* reddiderit.

LI. Ad diſcutiendam, porrò, inflammationem, multùm ſanè pollebit, vapores aquae tepidae, apti inſtrumenti ope, inhalare; cutis halitum medicamentis, ex iis quae

quae non calefaciunt corpus, elicere; mitioribus laxantibus, praecipuè *falibus neutris*, alvum emollire. His factis, oportet convalefcentem neque pleno nedùm pluviofo Jovi corpus praematurè aut incautè objicere *.

LII. Si aër coeli tuffim violentam movet, oportebit convalefcentem domi fe aliquanto diutiùs tenere, dum pulmones fe fatìs confirmaverint. Aliter autem non, nifi febris haudum decefferit, opus erit domi manere.

LIII. 1. Pedes aquâ, quae paulo tepidior novo lacte eft, vel fimplice, vel in qua furfur eft, horâ fomni lavare, utpote quod efficiat, ut fanguis in corpus aequaliter totum per arterias diftribuatur, et fumma cutis halitum emittat, tam ad inflammationem quàm febrem difcutiendam utile eft. Hoc autem

facto,

* Vid. Cullen. *Firft Lines*, § m,vii.

facto, multâ curâ providere opus ėſt, ne protinus ex frigore aeger denuo detrimentum capiat. Hoc ne accidat, pedes properanter ſiccandi ſunt, et laneis ſiccis calidiſque involvendi; deinde calido lecto ſiccoque imponendus aeger.

2. Aqua, qua lavantur pedes, ſi ſupra modum calida ſit, motum ſanguinis concitando nocet; contrà, ſi frigida, prodeſſe non poteſt.

LIV. Qui calidas potiones adhibituri ſunt, ut cutis exhalationem moveant, ii, ne, poſt devoratas, malum ex frigore accipiant, priùs in lecto eſſe debent, quàm devorant, vel ſaltem, veſtimentis poſitis, in eo eſſe, ut diſcumbant; quippe enim, ni ita ſint, ſudor, quem potiones tepidae plerumque movent, haud raró antè ſupprimetur, quàm diſcumbi poterit. Deinde, quò ad ſpem

reſpondeant

reſpondeant aſſumptae, aegri aliquandiu lecto conquieſcant opus eſt *.

LV. Diſtillatio rarò forſitan cuiquam periculo eſſet, aut aegrè curaretur, ſi protinus ab initio adverſae valetudinis potulenta aſſumeret, quae corpus refrigerarent; vino potulentiſque omnibus meracioribus abſtineret; ſimulque cibo ex materia infirma uteretur. Nam tali abſtinentiae et victûs ratione calor narium, difficultas ſpirandi, tuſſicula ferme continua, caeteraque ſigna pejoris diſtillationis, nonnunquam brevi prorſùs evanuerunt.

LVI. Incipienti aut increſcenti diſtillationi calefacientibus ſubvenire, ut, apud vulgus hominum, haud ita pridem mos invalebat, et haud ſcio annon etiamnum in-

 valeat,

* Vid. HAYES. *Serious Addreſs on Coughs and Colds*, edit. tert.

valeat, haud minùs aegro nocivum eſt, quàm contra *variolas*, ut quondam vel medici ſolebant, calefacientibus pugnare. Potus enim calidi et meraciores, conclavia calida, magna vis veſtimentorum, ſanè non poſſunt, quin utrumque juxtà morbum exaſperent. Imò forſan *Mudgianus* etiam *inhalator*, eandem ob rem, circumcidendus eſt: utcunque enim diſtillationem ſenilem levet, inflammationem tamen, quam initio habet diſtillatio communis, haud dubiè graviorem reddit *.

LVII. Ratio, ſuprà (LV.) dicta, quae in diſtillationem refrigerantibus et abſtinentiâ pugnat, potiſſimùm robuſtis convenit, neque etiam iis modum tranſire debet. Coena quidem protinus ante ſomnum, ex toto, circumcidenda eſt. Imbecillis tamen, vel initio

* Vid. Beddoes. *Guide to Self-preservation, and on Catarrh.*

initio hujus morbi, valentiore cibo atque meraciore aliquanto potu ſibi, intra modum, indulgere liceat.

LVIII. 1. Quòd ſi, et illâ (LV.) ratione, febris et caetera ſigna non dimittunt, non ſolùm in abſtinentia et refrigerantium uſu perſeverandum eſt, ſed etiam aliis quibuſdam remediis ſubveniendum. Oportebit, primo quoque tempore, ſanguinem ſemel iterumque detrahere, ad quantitatem, quam vis morbi deſideret, et vires aegri pati ſine detrimento poſſint.

2. Diſtillatio gravis raro antè levatur, quàm ſanguis miſſus fuerit. Cùm ita ſit, maturè miſſo opus eſt; eòque magis, ſi, ex ſpirandi difficultate atque dolore pectoris, ſit, quòd vereamur, ne inflammatio ſuperveniat. Sanguine enim opportunè, neque ultra modum, detracto, ideoque relaxatis

extremis

extremis arteriis, denuo halitum emittit ſumma cutis, atque conquieſcit vel levatur pectoris inflammatio.

3. Quoniam verò ſanguine effuſiùs emiſſo corpus uſque eò debilitatur, ut hinc aeger haud leve detrimentum capiat; oportet medicum cavere, ne mittatur ultra quàm aegri vires patiantur, et ratio morbi requirat *.

CON-

* Vid. GARDINER. *On the Animal Economy*, pag. 162.

CONSILIUM SECUNDUM.

LIX. Poſtquam, venâ reſeratâ, ſanguis a reconditis partibus in ſummum aequaliter corpus derivatus ſit, et ſic plenitudo vaſorum narium, faucium, et aſperae arteriae minuta; optimum factu eſt, vomitione et aliis idoneis efficere, ut mucus expectoretur.

LX. Hoc (LIX.) conſilio, praeter vomitoria, utilia ſunt medicamenta, ex iis quae cutis halitum eliciunt; utpote quae, ſanguinem in ſummum corpus evocando, faciant, ut vaſa partium, in quibus conſiſtit diſtillatio, aliqua ex parte, depleantur et relaxentur. Calefacientia tamen medicamenta, qualiaque ſudorem moveant, circumcidenda ſunt. Ex illo genere optima ſunt, ſerum lactis fervidi infuſo vino coagulati;

aqua

aqua ammoniae acetatae; aqua, in qua fervidâ maceratum *ſagum* eſt; *ſales neutri*, praecipuè nitrum: quorum unum aliudve oportet aegrum ſubinde aſſumere. Eundem in finem, pedes aquâ calidâ lavare, remedium ſanè haud aſpernandum eſt.

LXI. Quòd ſi dolent humeri, cervix, brachia, aliaeque quaelibet partes externae, potiùs pulvere *ipecacuanae* compoſito ſubveniendum eſt; cujus grana quinque decemve, ſecundâ quaque horâ, aſſumenda, dum ſudor eruperit; ad quod ſanè efficiendum, raró drachmae dimidio opus eſt *.

LXII. Utcunque neceſſarium ſit, ad cavendam diſtillationem, frigoribus corpora objectare, tamen caveant, ne objectent, diſtillatione jam affecti.

LXIII.

* Vid. GARDINER. ibid.

LXIII. Quando eſt, quamobrem pulmones inflammatione haud mediocri capi credamus, oportet quamprimum alterutri lateri exulceratoria imponere *. Neque enim ulla medicamenta, ad inflammationem internarum partium diſcutiendam, plùs pollent.

LXIV. 1. Praeter medicamenta et remedia, quae (LX.—LXIII.) memoravimus, ſolent medici diſtillationi opitulari medicamentis; quae, prae facultate, qua putantur caeteris praepollere, efficiendi, ut ex pectore humores excreti faciliùs extuſſiantur, *expectorantia* appellata ſunt.

2. Haud equidem ignoramus, magnum inter medicos certamen fuiſſe, ſintne utique medicamenta, prae caeteris digna quae ſic (LXIV. 1.) nominentur. Quanquam autem, hac de re, in contrarias partes diſ-

putatum

* Vid. CULLEN. *First Lines.*

putatum est, tamen nihil satis firmi videmus, quòd minùs verisimile opinemur, medicamenta, per vasa bibula in sanguinem irrequietum delata, vasa seu secernentia seu excernentia pulmonum afficere; quàm glandulas, quibus saliva et urina secernuntur, quas multis utique medicamentis, unà cum sanguine ad eas delatis, mirum in modum affici, experientiâ constat. Vasa, enimvero, pulmonum itidem delatis ad ea medicamentis affici, potest ex observatis cogi.

3. Medicamenta ad *expectorantium* genus pertinentia, quae plurimùm posse existimantur, sunt gummis *ammoniaca*, asa foetida, *alcalè volatile*, allium, *benzoinum*, squillae; quae omnia committere, ut mucum solutiùs cùm secernant pulmones, tum excernant, quidam e medicis opinati sunt. Sed, uti videtur, non ita multùm pollent: atque squillae, sicubi prosint, haud scimus, vomitumne

vomitumne an muci ex pectore ſputum movendo, magis proficiant.

LXV. Vomitoria item medicamenta iis diſtillatione laborantibus multùm opitulantur: praeterquam enim quòd ſanguinem in ſummum corpus evocant, et cutis halitum, licèt tantummodo pauliſper, eliciunt; faciunt haud raro, mirum in modum, ut ex fiſtulis pulmonum mucus effuſiùs expectoretur; et ſic tuſſim levant et ſpirandi difficultatem, quibus hoc morbo impliciti plurimùm vexantur *.

* *Vid.* Cullen. *Firſt Lines.* § M,VIII.
Duncan. *Medical Caſes.* Artic. V.

CONSILIUM TERTIUM.

LXVI. Duabus tripartitae (XLIX.) curationis partibus absolutis, nunc tantùm restat, ut tertiam persequamur; in qua considerandum est, quibus medicamentis provideri possit, quò acri muco nares, fauces, atque canalis animae ejusque rami, minùs irritentur.

LXVII. Hoc (LXVI.) consilio, optima sunt medicamenta, ex iis, quae, medicorum linguâ, *demulcentia* nominantur. Hoc genus non videtur acres viarum humores in mitiores convertere, sed tantummodo eos sic involvere miti et lento liquore, ut membranas viarum teneras et acri sensu praeditas minùs irritent. Hujusmodi medicamenta, si subinde assumantur, et adeò lentè, ut fau-

cibus

cibus adhaereant hasque illinant, non sedant modò tussim, sed aliquandiu quoque obstant, ne redeat *.

LXVIII. Hoc (LXVII.) genere comprehenduntur aqua, in qua tragacanthum vel gummi ARABICUM solutum sit; aqua cocta ex hordeo; *sago*; aqua, in qua fervidâ semen lini et althaea macerata sint; olea, ex iis quae a terra stirpibus continentur, expressa; aqua, in qua fervidâ satyrii radix soluta sit; spermaceti: quibus accedant saccharum, mel, glycyrrhizon, et siqua similia.

LXIX. Quanquam ab omnibus, quos distillatio vexaverit, conceditur, devoratis medicamentis modò (LXVIII.) dictis tussim cùm rariorem tum leviorem fieri; tamen ex argumentis, quae adduxit recens auctor, dubium videtur, acris, necne, ex pulmonibus

* *Vid.* CULLEN. *Mater. Medic.*

bus halitus vaporve hanc moveat; cùm praesertim hic halitus haud acrior ſit, quàm ipſa medicamenta, quae modò memoravimus.

LXX. Verùm omnes tamen humores, utcunque mites, veluti mucus, pus, ſanguis, ex vaſis pulmonum in eorundem fiſtulas effuſi, tuſſim movent. Extranea item, imò medicamenta ipſa mucoſa, ſi, lingulâ non obſtante, in aſperam arteriam incidant, dicto citiùs efficiunt, ut gravi molimine per os aut nares extuſſiantur.

LXXI. Pulmones, ſpirandi officinae, ſpongiis aſſimiles, naturâ molles ſunt, ut attrahant ac reddant animam; et iis, porrò, acris adeò ſenſus eſt, ut alio, quàm animae contactu, graviter irritentur. Hoc quidem facit vel mucus, qui in eorum fiſtulas excernitur, quandocunque copioſior eſt, quàm

qui

qui fit, ad has fatis humectandas, necessarius.

LXXII. Quandocunque pulmones aliquà irritantur, irritatio, id fanè quod mirum eft, femper ad glottidem fentitur. Senfus igitur alicujus tanquam glottidem irritantis ante tuffim, non efficitur acri quovis halitu hanc partem irritante, fed aliqua re offendente pulmones; quorum utique fenfus moleftus, propter quandam nervorum communitatem, nondum bene intellectam, ad glottidem potiùs refertur, quàm ad partem in qua concitatur.

LXXIII. Si ita (LXIX-LXXII.) eft, fequitur, medicamenta fuprà (LXVIII.) memorata haudquaquam tuffim fedare, glottidem illinendo fic, ut acri ex pulmonibus vapore minùs irritetur.

LXXIV.

LXXIV. Hoc verò (LXXIII.) concesso, quo, quaeritur, modo *demulcentia* medicamenta tussim levant? Sensum, respondemus, ab irritatione glottidis diversum movendo. Nam, quamdiu aliquis mucosa vel oleosa pitissat, eorum sapore plerumque gustus sic voluptate perfunditur, ut levi irritatione asperae arteriae parùm afficiatur. Quòd si irritatio intenditur, tussis rursus movetur: haec enim medicamenta tussim non, ex toto, sedant, sed tantùm minùs frequentem reddunt; et, profectò, neutiquam constat, an contra eam plùs possint, quàm sal, aliave quae saporem aequè movent. His autem propterea anteferuntur, quòd jucundiora gustatu sunt, simulque salutariora.

LXXV. Mucosa et oleosa medicamenta hoc sanè (LXXIV.) modo tussi opitulari, eò constat, quòd, qui tussi vehementissimè vexantur,

antur, ii, dum cibum assumunt, plerumque tussiendi requiete fruuntur.

LXXVI. Postremò, ne plura, non videtur esse, quamobrem, ulla medicamenta acrimoniam obtundendi facultatem possidere, et ideo digna esse quae appellentur *demulcentia*, opinemur *.

LXXVII. Quando nihil ferme febris aut inflammationis est, et medicamenta suprà (LXVIII.) dicta non ad spem responderunt; tunc irritationi, quam movet acris mucus, opio subvenire oportet.

LXXVIII. Hunc in finem, opium, unà cum glycyrrhizo, potest commodissimè conformari in pastillos, quorum partes constituentes eandem inter se rationem habent, quae

* *Vid.* MOOR. *Essay on the Materia Medica.*

quae partibus conſtituentibus trochiſcorum glycyrrhizi cum opio, quos praeſcribit *pharmacopoeia Edinenſis*, intercedit.

LXXIX. Hujuſmodi (LXXVIII.) paſtillorum pauciores pluresve devorandi ſunt, pro vi tuſſis et aetate aegri. Adultis permittatur, ut, ſpatio viginti quatuor horarum, tot devorent, quot in ſe unum opii granum cum dimidio contineant; junioribus autem, ut pauciores, pro aetate.

LXXX. Poſtquam inflammatio juxtà ac febris prorſùs ferme conquieverint, utiliſſimum erit geſtationes diligenter adhiberi; utpote quibus reliquiae diſtillationis, ſi quae ſint, optimè diſſipentur.

F I N I S.

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

L U C E,

QUAM

EX CHYMIA ACCEPIT MEDICINA.